

Wnioskowany projekt analizuje przemiany w przemyśle kreatywnym wywołane szeroką popularnością modelu otwartych licencji ochrony praw autorskich. Proponowane badanie koncentruje się na licencjach Creative Commons, spopularyzowanych wśród twórców, wydawców i instytucje publiczne. Licencje te pozwalają na upowszechnianie dostępu dóbr kulturowych takich jak muzyka, obraz i materiał video poprzez sprecyzowanie zasad ich wykorzystania. Licencje te stanowią alternatywę dla klasycznej ochrony prawa autorskiego a ich szeroka popularność – wg. szacunków z 2015 roku ponad 1.1 miliarda dzieł i blisko 136 miliardów ściągnięć plików – pokazuje ich istotną rolę we współczesnym funkcjonowaniu kultury. Dotychczasowe badania naukowe koncentrowały się na głównie na roli otwartych licencji jako przeciwwagi dla dominujących na rynku korporacji i dużych wytwórni muzycznych. Do tej pory istnieją wyłącznie fragmentaryczne analizy roli modelu otwartych licencji w procesie przemian organizacji produkcji kreatywnej. Głównym celem wnioskowanego projektu jest zaproponowanie perspektywy teoretycznej pozwalającej na zrozumienie zmiany w procesie produkcji kulturowej, którą sprowokował model otwartych licencji. Tezą projektu jest stwierdzenie, że model otwartych licencji spełnia dwojaką funkcję: **stanowi formę oporu i alternatywy względem istniejących instytucji i regulacji w prawie autorskim, i zarazem umożliwia wyłanianie się nowych modeli kolaboratywnej organizacji w przemyśle kreatywnym.** O ile literatura przedmiotu dość szeroko omawia pierwszy argument, interpretując model otwartych licencji jako sprzeciw przeciwko utowarowieniu sztuki i traktując go wręcz jako ruch polityczny, o tyle nakreślenie funkcji otwartych licencji w procesie pracy i tworzenia jest znikome. Projekt za cel stawia sobie zbadanie funkcji licencji Creative Commons w trzech aspektach organizacji procesu produkcji, które zostały zidentyfikowane podczas badań pilotażowych: (1) zmianach w działaniach twórców, będącymi podmiotami praw autorski (2) zmianach sposobach użytkowania i tworzenia dzieł (obiektów); (3) roli praw do użytkowania (informacji źródłowej, wzorców współpracy i urynkowienia). Opisanie i zbadanie tych przemian pozwoli na zidentyfikowanie kluczowych mechanizmów reorganizacji przemysłu kreatywnego. Założeniem teoretycznym jest to, że licencje stanowią podwaliny dla nowego typu „usieciowionej produkcji kulturowej”, który ten projekt konceptualizuje.